

LOGISTICS FORUM

สำนักโลจิสติกส์ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ปีที่ 7 ฉบับที่ 33 มีนาคม - เมษายน 2559

กพร. ดันการจัดการ โลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม สู่แผนฯชาติ ฉบับที่ 12

LOGISTICS UPDATE

เชิญสมัครเข้ารับการคัดเลือก
รางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น
ประเภทการจัดการโลจิสติกส์ ประจำปี 2559

LOGISTICS STORY

ศิวัชฌนาซีเตยวรีตีพันธ์
RFID เพิ่มความปลอดภัยในการจัดส่ง
สิ่งพิมพ์ป้องกันการปลอมแปลง

LOGISTICS THINK TANK

Internet of Things (IoT)

กพร. ดันการจัดการโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรมสู่แพนชาติ ฉบับที่ 12

นายสมบุรณ์ อินตียังยืน

รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

จากการที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 จะสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน 2559 คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ขึ้น โดยให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อตอบสนองกับบริบทการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในช่วง 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์ หนึ่งในนั้น คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญรายสาขา ดังนี้

- สาขาขนส่ง** ประกอบด้วยการพัฒนาโครงข่ายระบบรถไฟ การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง การพัฒนาโครงข่ายทางพิเศษ/ทางหลวงระหว่างเมือง การขยายขีดความสามารถและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ท่าอากาศยานและท่าเรือภูมิภาค การสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกิดจากการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการเร่งปฏิรูปองค์การและโครงสร้างการกำกับดูแลระบบการขนส่งและแก้ไขปัญหาหนี้สินของรัฐวิสาหกิจในการขนส่ง
- สาขาลังงาน** ประกอบด้วยการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน การสร้างช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพลังงานไทย การพัฒนาระบบไฟฟ้าอัจฉริยะ การพัฒนาพลังงานทดแทนของประเทศ การส่งเสริมการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน และการกำหนดโครงสร้างราคาพลังงาน
- สาขาสาธารณูปการ** ประกอบด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการน้ำประปาตามมาตรฐานสากลอย่างเพียงพอ การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการกิจการประปา การพัฒนานวัตกรรมด้านน้ำประปา และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการน้ำอุปโภคบริโภค
- สาขาสื่อสาร** ประกอบด้วยการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของประเทศ การพัฒนาสร้างฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจดิจิทัล การยกระดับคุณภาพการให้บริการของภาครัฐและมีการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐไปสู่ท้องถิ่น และการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมโทรคมนาคม
- สาขาโลจิสติกส์** ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 บริษัท คือ แนวทางการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภายในประเทศ ประกอบด้วย (1) การสนับสนุนผลักดันให้เกิดการใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าเพิ่มของกิจกรรมโลจิสติกส์ตลอดแนวระเบียงเศรษฐกิจที่สำคัญ (2) การพัฒนาคุณภาพและบุคลากรด้านโลจิสติกส์ การใช้อุปกรณ์ เทคโนโลยี และมาตรฐานวิชาชีพสาขาโลจิสติกส์ และ (3) การพัฒนาระบบ National Single Window ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลเอกสารแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างสมบูรณ์ ส่วนแนวทางการพัฒนาระหว่างประเทศ ประกอบด้วย (1) การผลักดันการพัฒนาคุณภาพและการสร้างโซ่คุณค่าของผู้ให้บริการโลจิสติกส์ (2) การสนับสนุนการอนุวัติกฎหมายและระเบียบข้อบังคับสากลที่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ

โดยเมื่อวันที่ 19 มกราคม ที่ผ่านมา มีการประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ โดยนายสมบุรณ์ อินตียังยืน รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ในฐานะผู้แทนของกระทรวงอุตสาหกรรม ได้เปิดเผยหลังจากการเข้าร่วมประชุมว่า “ยุทธศาสตร์นี้จะมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเชื่อมโยงเครือข่ายโทรคมนาคม และการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ พื้นที่เมือง การเดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่ได้มาตรฐาน การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน และการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างอุตสาหกรรมใหม่ของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมระบบราง อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน ตลอดจนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขนส่งจากถนนสู่รางเป็นหลัก”

“นอกจากจะมุ่งเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Hard Side) แล้ว ยังคำนึงถึงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Soft Side) ทั้งในด้านการส่งเสริมผู้ประกอบการไทยในการสร้างเครือข่ายการขนส่งระหว่างประเทศ การพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ และการปรับปรุงระบบบริหารจัดการ รวมถึงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง แต่อย่างไรก็ตาม ยังขาดการนำนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมมาใช้ประกอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนา ได้แก่ นโยบายของรัฐบาลข้อที่ 6.16 ในด้านอุตสาหกรรม ที่ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ และข้อที่ 6.17 เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง”

“กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ผู้รับผิดชอบในงานด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของภาคอุตสาหกรรม จึงเสนอให้ฝ่ายเลขานุการพิจารณาเพิ่มเติมนโยบายรัฐบาลดังกล่าว เพื่อนำเสนอคณะอนุกรรมการในการประชุมครั้งต่อไป ทั้งนี้ การจัดทำแผนฯ ฉบับที่ 12 ยังอยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์เฉพาะด้าน เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการนำเสนอจัดทำภาพรวมยุทธศาสตร์ ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณานำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 เป็นต้นไป”

เชิญสมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อรับรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น ประเภทการจัดการโลจิสติกส์ ประจำปี 2559

The Prime Minister's Industry Award Logistics & Supply Chain Management

กระทรวงอุตสาหกรรมรับสมัครสถานประกอบการเข้ารับการคัดเลือก เพื่อรับรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น ประจำปี 2559 ซึ่งเป็นรางวัลแห่งเกียรติยศสำหรับสถานประกอบการที่ได้รับมอบจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ประกอบด้วยรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น 7 ประเภทรางวัล รวมทั้งประเภทการจัดการโลจิสติกส์

มากกว่ารางวัลแห่งเกียรติยศที่จะได้รับ
 >> Performance Check
 >> Industry Benchmarking
 >> Expert Coaching
 >> Valuable Feedback & Comments and many more...

ตั้งแต่บัดนี้
เป็นต้นไป จนถึง
วันที่ 5 เมษายน
2559

ดูรายละเอียดและวิธีการสมัครที่ www.logistics.go.th

ขอเชิญร่วมอบรมสัมมนาด้านไอที

สำนักโลจิสติกส์ ขอเชิญผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมที่มีแผนการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ภายในองค์กรร่วมสัมมนา เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในวิธีการประยุกต์ใช้ระบบจากทีมผู้เชี่ยวชาญ และแนะนำโครงการที่จะช่วยให้สถานประกอบการประยุกต์ใช้ระบบให้สำเร็จ รวมถึงการแชร์ประสบการณ์จากตัวแทนสถานประกอบการที่ประสบผลสำเร็จในปีที่ผ่านมา

วันที่ 3 มีนาคม 2559

โครงการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (ERP) ในการจัดการและบูรณาการข้อมูล เพื่อสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในระดับสากล ณ อาคารบัณฑิตวิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ นานาชาติสิรินธร ไทย-เยอรมัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

วันที่ 16 มีนาคม 2559

โครงการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนงานด้านโลจิสติกส์ DRP, WMS ณ โรงแรมทวินทาวเวอร์ กรุงเทพฯ

วันที่ 18 มีนาคม 2559

โครงการส่งเสริมการใช้และเชื่อมโยงระบบ Backhauling เพื่อลดสัดส่วนการวิ่งรถเที่ยวเปล่า ณ โรงแรมบางกอกกษัตริย์ กรุงเทพฯ

สามารถ
ดูรายละเอียด
เพิ่มเติมได้ที่
www.logistics.go.th

Workshop สัญจรพราว ด้วย SMART LOGISTICS

สำนักโลจิสติกส์ ขอเชิญร่วมทำ Workshop สัญจรพราว ด้วย SMART LOGISTICS โดยในปี 2559 มีกำหนดการสัญจรไปยัง 10 จังหวัด ได้แก่ ตรัง ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ พังงา สิงห์บุรี เพชรบุรี มุกดาหาร อุบลราชธานี น่าน และลำปาง

สัญจรครั้งแรก วันที่ 31 มีนาคม - 1 เมษายน 2559
ณ โรงแรมเรียวริชญา จังหวัดตรัง
สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
www.logistics.go.th

รูปแบบงาน

บรรยายความรู้ด้าน Logistics Best Practice จากสถานประกอบการที่ประสบความสำเร็จ แบ่งกลุ่ม Workshop นำเสนอผลการวิเคราะห์ศักยภาพและ Action Plan ศึกษาดูงาน

ระยะเวลา 2 วัน

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ และ SMEs ภาคการผลิต การค้า และบริการ ที่มีความสนใจในการเพิ่มศักยภาพด้านโลจิสติกส์

คุณสุกัณณ์ ครองชนม์
รองกรรมการผู้จัดการ

ศิริวัฒน์นาซีเคียวริตี้พรีนทร์

RFID เพิ่มความปลอดภัยในการจัดส่งสิ่งพิมพ์ป้องกันการปลอมแปลง

สิ่งพิมพ์ป้องกันการปลอมแปลง คือ สิ่งพิมพ์พิเศษที่ต้องใช้วัสดุการพิมพ์และเทคโนโลยีเฉพาะในการพิมพ์ และมีการควบคุมการผลิตอย่างเคร่งครัดรัดกุมในทุกขั้นตอน เพื่อป้องกันการปรับเปลี่ยนรายละเอียด ทำปลอม หรือทำซ้ำ สิ่งพิมพ์ป้องกันการปลอมแปลงเป็นของที่อยู่ใกล้ตัวเรา หรืออาจจะมากกว่าสิ่งพิมพ์ทั่วไปอย่างหนังสือเสียด้วยซ้ำ ตัวอย่างของสิ่งพิมพ์ป้องกันการปลอมแปลงในชีวิตประจำวันที่มีความสำคัญ ได้แก่ ธนบัตร บัตรประจำตัวต่างๆ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวพนักงาน ใบอนุญาตขับขี่ บัตรเครดิต และหนังสือเดินทาง สิ่งพิมพ์ป้องกันการปลอมแปลงจึงมีทั้งคุณค่า และมูลค่าที่สูงในตัวของมันเอง

บริษัท ศิริวัฒน์นาซีเคียวริตี้พรีนทร์ จำกัด เป็นผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ป้องกันการปลอมแปลงชั้นนำระดับอาเซียน ด้วยประสบการณ์ที่คลุกคลีในวงการสิ่งพิมพ์ป้องกันการปลอมแปลงมากกว่า 15 ปี ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2000 และ ISO 14001 ทำให้กลุ่มบริษัทศิริวัฒน์ได้รับความไว้วางใจอย่างสูงทั้งจากภายในและต่างประเทศ พิสูจน์จากการเป็นบริษัทที่สามารถคว้ารางวัล Thai Print Award ได้มากที่สุด และยังสามารถคว้ารางวัล Asean Print Award มาครองได้อีกด้วย

คุณสุกัณณ์ ครองชนม์ รองกรรมการผู้จัดการ กล่าวถึงความ自豪ของบริษัทว่า “ศิริวัฒน์นาซีเคียวริตี้พรีนทร์ เป็นบริษัทลูกของบริษัท ศิริวัฒน์นาซีเคียวริตี้พรีนทร์ จำกัด (มหาชน) เรามีฐานการผลิตทั้งในไทยและต่างประเทศ โดยโรงงานหลักของเราอยู่ที่ อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา และยังมีโรงงานที่นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ปัจจุบันเรามีพนักงานทั้งสิ้นกว่า 3,000 คน สินค้าของเรามีหลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าทุกกลุ่ม

ทั้งเอกสารทางราชการต่างๆ เช่น e-Passport บัตรผ่านแดน สมุดบัญชีธนาคาร บัตรเอทีเอ็ม บัตรเครดิต ปริญญาบัตร ใบรับรองผลการศึกษาคำตอบสำหรับการสอบ ตลอดจนคู่มือ กฎหมายระเบียบกัมพูชา บัตรพลาสติกแบบต่างๆ และสติ๊กเกอร์สะสมที่มีมูลค่าสำหรับองค์กรเอกชน”

“สิ่งพิมพ์ป้องกันการปลอมแปลง คือ สิ่งพิมพ์พิเศษที่ต้องใช้วัตถุดิบพิเศษที่มีการควบคุมการจำหน่าย โดยทั่วโลกจะมีผู้ผลิตกระดาษสำหรับสิ่งพิมพ์ป้องกันการปลอมแปลงไม่กี่ราย และจะจำหน่ายให้กับโรงพิมพ์ที่พิมพ์งานเฉพาะด้าน ไม่ได้จำหน่ายให้กับบุคคลทั่วไป ในขั้นตอนการพิมพ์ก็จะต้องมีมาตรการตรวจสอบคนและสิ่งของที่เข้า-ออกโรงงาน พนักงานทุกคนต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม เราส่งวัตถุดิบการพิมพ์ในปริมาณที่พอดีกับยอดพิมพ์ หากพิมพ์เกินจากยอดสั่ง ส่วนเกินต้องถูกทำลายทันที และในการส่งสินค้าจะต้องสามารถติดตามตรวจสอบสถานะของสินค้าได้ โดยการติดระบบ GPS ที่รถขนส่ง”

ด้วยข้อจำกัดของ GPS ที่สามารถติดตามได้เพียงสถานะของรถขนส่งเท่านั้นทำให้ระบบ RFID ที่สามารถติดตามสถานะของสินค้าได้เข้ามามีส่วนในการพัฒนาระบบการจัดส่งสินค้าของศิริวัฒน์นาซีเคียวริตี้พรีนทร์ จากโจทย์ที่ลูกค้าต้องการควบคุมการจัดส่งสินค้าให้มีความปลอดภัยสูงสุดโดยไม่เพิ่มค่าใช้จ่าย ทีมงานศิริวัฒน์นาซีเคียวริตี้พรีนทร์จึงได้ทำงานร่วมกับทีมที่ปรึกษาจากสำนักโลจิสติกส์ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ในการนำเอาระบบ RFID มาใช้ในการติดตามตรวจสอบสถานะของสินค้า

“เดิมเราเคยใช้ระบบ RFID มาก่อนแล้วในการเบิกกระดาษ แต่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรจากข้อจำกัดในการทำงานหลายอย่าง

นายกภัทล โชคสุนทสุทธิ์
ที่ปรึกษาโครงการ

สุดท้ายก็เลิกใช้ไป แต่เมื่อเราได้รับงานพิมพ์เอกสารสำคัญทางราชการของประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนซึ่งมียอดพิมพ์จำนวนมากและมีมูลค่าสูง โจทย์ที่เราได้รับคือ จะทำอย่างไรให้สามารถส่งสินค้าจากโรงพิมพ์ไปถึงมือลูกค้าได้อย่างปลอดภัย ไม่สูญหายระหว่างทาง เราเลยสนใจการนำระบบ RFID มาใช้ โดยได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปรับกระบวนการจัดการโลจิสติกส์ด้วยการใช้เทคโนโลยี Application ระบบ RFID และ Barcode ได้ทำงานร่วมกับทีมที่ปรึกษาจากสำนักโลจิสติกส์ และได้คำแนะนำให้นำชิพ RFID มาติดที่พาเลทไม้เพื่อตรวจสอบย้อนกลับตัวสินค้า เมื่อพาเลทเคลื่อนผ่านเครื่องอ่าน (Reader) ระบบก็จะบันทึกข้อมูลโดยละเอียดว่าเป็นสินค้าล็อตที่เท่าไรจำนวนเท่าไรออกจากโรงพิมพ์ตอนกี่โมง เมื่อไปถึงสถานที่จัดส่ง ก็จะมีเครื่องอ่านอีกตัวเพื่อตรวจสอบข้อมูลว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่โดยใช้ร่วมกับระบบ Barcode ที่ทางบริษัท ใช้อยู่แล้วในการควบคุมสินค้ารายชิ้นอีกครั้งหนึ่ง”

“เราทดลองติดชิพ RFID หลายแบบจนมาลงตัวที่การติดตรงฐานพาเลทแบบตะแคงมุมทั้งสองด้าน เวลารถโฟล์คคลิฟท์ขับผ่านเครื่องอ่านก็จะสามารถอ่านและบันทึกข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ระบบ RFID ตอบโจทย์ของเราในงานนี้ได้เพราะมีค่าใช้จ่ายไม่สูงมาก ลูกค้าพึงพอใจและเกิดความมั่นใจในการส่งสินค้า พนักงาน

ก็ทำงานได้สะดวกโดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการทำงาน ในอนาคตเราต้องการนำระบบ RFID มาใช้ร่วมกับระบบ Barcode สำหรับโรงงานของเราอย่างเต็มรูปแบบ เพราะเรามีฝ่ายที่สามารถเขียนซอฟต์แวร์เพื่อการอ่านข้อมูลอยู่แล้ว ในตอนนี้ถือว่าเป็นการทดลองใช้งาน และผลก็ออกมาเป็นที่น่าพอใจ”

คุณสุทัศน์ ฝากไปยังผู้ประกอบการโรงพิมพ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าควรให้ความสำคัญในการนำเอาระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการดำเนินกิจการ ในด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่จะช่วยให้การทำงานง่ายขึ้นลดต้นทุนลดเวลาและเพิ่มความมั่นใจให้กับลูกค้ามากขึ้น

“ต้องเรียนตามตรงว่าเจ้าของโรงพิมพ์อาจจะรู้เรื่องเทคโนโลยีที่นอกเหนือจากงานพิมพ์ไม่มากนัก โดยเฉพาะด้านโลจิสติกส์ เพราะต้องดูแลกิจการจนไม่มีเวลาดูหาเทคโนโลยีใหม่ๆ จึงอยากฝากให้ทางสำนักโลจิสติกส์ช่วยส่งเสริมให้เขามีความรู้ในเรื่องนี้ เพราะหากธุรกิจโรงพิมพ์ยังใช้ระบบการทำงานแบบเก่า ก็มีแนวโน้มว่าจะแพ้ผู้ประกอบการรายใหญ่ๆ ที่มีระบบโลจิสติกส์ดีๆ ทั้งที่สินค้าราคาเท่ากัน แต่ศักยภาพในการแข่งขันต่างกัน เรื่องของการทำระบบก็ต้องอาศัยคนที่มีความรู้เฉพาะด้าน ถึงจะออกมาดี และใช้งานได้จริง”

GOVERNMENT SECTOR

Industrial Logistics Performance Index..Key Success Factor ตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์..ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

การกำหนดตัวชี้วัดความสามารถด้านโลจิสติกส์ที่จัดทำขึ้นทั้งในระดับสากล ระดับชาติ และระดับองค์กร เช่น ตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistic Performance Index: LPI) โดยธนาคารโลก (World Bank) ตัวชี้วัดสมรรถนะของโซ่อุปทานด้วยแบบจำลอง SCOR (Supply Chain Operating Reference Model: SCOR Model) โดยองค์กร APICS Supply Chain Council และตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ของสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม (Industrial Logistics Performance Index: ILPI) โดยสำนักโลจิสติกส์ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นต้น สิ่งสำคัญของตัวชี้วัดในทุกระดับ คือ ความมีระบบ หรือความมีมาตรฐานอันเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาการด้านโลจิสติกส์ ทำให้เกิดการลดต้นทุน ลดเวลา และสร้างความน่าเชื่อถือ ซึ่งผู้ประกอบการสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินมิติต่างๆ ของการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานได้

การทำความเข้าใจเกี่ยวกับตัวชี้วัดความสามารถด้านโลจิสติกส์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ นอกจากจะทำให้ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรด้านโลจิสติกส์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงศักยภาพหรือขีดความสามารถที่แท้จริงของตนเองว่าอยู่ในระดับใด เพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืนต่อไป บทความนี้จะขอแนะนำเสนอตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ของสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม

(Industrial Logistics Performance Index: ILPI) เพื่อให้สถานประกอบการเห็นถึงความสำคัญของการประเมินประสิทธิภาพโลจิสติกส์ของตนเอง และพัฒนาองค์กรสู่เกณฑ์มาตรฐาน

ILPI ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยสำนักโลจิสติกส์ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์เทียบวัด (Benchmark) ผลการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน รวมถึงกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น จำนวน 24 กลุ่มอุตสาหกรรม 88 หมวดอุตสาหกรรมย่อย ซึ่งเริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นมา เพื่อส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรสู่มาตรฐานด้านโลจิสติกส์สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Customer Service) ได้ทันเวลา และลดต้นทุนรวมด้านโลจิสติกส์ (Total Logistics Cost) โดยสามารถวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานครอบคลุมกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ทั้ง 9 กิจกรรม

การประเมินองค์กรด้วย ILPI ในกิจกรรมโลจิสติกส์ทั้ง 9 กิจกรรมถูกพิจารณาใน 3 มิติ มีตัวชี้วัดทั้งสิ้น 27 ตัวชี้วัด ซึ่งแต่ละมิติมีแนวทางการประเมินคือ

1. มิติด้านต้นทุน (Cost Dimension) แสดงถึงสัดส่วนต้นทุนของกิจกรรมโลจิสติกส์เปรียบเทียบกับยอดขายประจำปีของกิจการสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือควบคุมต้นทุนส่วนเกินที่ไม่จำเป็นได้โดยไม่ส่งผลเสียต่อคุณภาพสินค้าหรือการบริการ

2. มิติด้านเวลา (Time Dimension) ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่ใช้ข้อมูลระยะเวลาของการเคลื่อนย้ายสินค้าที่อยู่นอกเหนือจากช่วงของกระบวนการผลิต และระยะเวลาการเคลื่อนย้ายของข้อมูลตั้งแต่เริ่มตั้งถึงการรับข้อมูลและสิ้นสุดที่การส่งมอบข้อมูลให้แก่ลูกค้าหรือผู้ใช้สินค้าหรือบริการลำดับถัดไป

3. มิติด้านความน่าเชื่อถือ (Reliability Dimension) ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่วัดความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับการส่งมอบสินค้าและข้อมูล โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ ตัวชี้วัดด้านการส่งมอบตรงเวลา (On-time) และตัวชี้วัดด้านการส่งมอบครบจำนวน (In-full)

จะเห็นได้ว่า ILPI เป็นเสมือนเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในมิติของการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดการดำเนินกิจกรรมโลจิสติกส์อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เชื่อถือได้ และมีต้นทุนที่เหมาะสม ค่า ILPI จะมีความแม่นยำจนสามารถใช้เป็นตัวแทนและเป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบทุกระดับได้ เมื่อมีการเก็บข้อมูลผลการประเมินในแต่ละตัวชี้วัดในจำนวนมากพอทำให้การกระจายของค่าตัวอย่าง

ดังกล่าวมีแนวโน้มใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) ตามทฤษฎีแนวโน้มเข้าสู่ศูนย์กลาง (Central Limit Theorem) ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการประเมิน ILPI จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกภาคส่วน คือ ทำให้ทราบผลดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ขององค์กรและทำให้ค่า ILPI ของกลุ่มอุตสาหกรรมและของประเทศมีความแม่นยำและมีมาตรฐานสามารถ เทียบเคียงในระดับสากลได้ หากผู้ประกอบการมี “มาตรฐานโลจิสติกส์” เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานแล้ว ย่อมนำไปสู่หนทางแห่งความเป็นผู้นำทางด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานระดับโลก

Internet of Things (IoT)

ในฉบับที่แล้วเราได้เล่าถึงโลกของข้อมูลขนาดใหญ่ Big Data โดยกล่าวถึงทิศทางการเติบโต และการนำข้อมูลที่มีอยู่จำนวนมากมาใช้ประโยชน์โดยการทำเหมืองข้อมูล ฉบับนี้จะขอเล่าถึงอีกคำที่เราเริ่มจะได้ยินกันบ่อย ซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งของการเกิด Big Data นั่นก็คือเทคโนโลยี Internet of Things

Internet of Things (IoT) หมายถึง การที่สิ่งของอุปกรณ์ต่างๆ ถูกเชื่อมโยงเข้าสู่โลกอินเทอร์เน็ต ทำให้เราสามารถรับส่งข้อมูล ติดตามตรวจสอบ ติดต่อสั่งการ และควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ เช่น การสั่งเปิดปิดอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์เครื่องจักรในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น คาดการณ์ว่า IoT จะทำให้เกิดการเชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์เพิ่มขึ้นมากกว่า 14 พันล้านอุปกรณ์ในปี 2565 ซึ่งนับว่าเพิ่มมากขึ้นกว่า 30 เท่าเทียบกับในปี 2550

ในอดีตความสามารถของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ช่วยให้ผู้คนจำนวนมากจากทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสาร ข้อมูลข่าวสารและบริการต่างๆ ได้เป็นอย่างดีผ่านระบบเว็บไซต์ (www) แต่ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตไม่ได้ถูกจำกัดการใช้งานเพียงเว็บไซต์เท่านั้น ยังมีการพัฒนาช่องทางติดต่อโปรโตคอลอื่นๆ ให้สามารถเชื่อมต่ออุปกรณ์ต่างๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

โดยในช่วงปี 2540 เริ่มเกิดมีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หลากหลายรูปแบบที่มี Sensor ในตัว อุปกรณ์ที่สามารถสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตมีการพัฒนาออกมาเป็นจำนวนมาก เริ่มมีการใช้คำเรียกอุปกรณ์เหล่านี้โดยมีคำว่า Smart มาใช้เรียกรวมด้วย เช่น Smart Device, Smart Grid, Smart Home และ Smart Network เป็นต้น เบื้องต้นอุปกรณ์เหล่านี้ถูกพัฒนาแค่ให้สามารถเชื่อมต่อกับโลกอินเทอร์เน็ตได้ จนต่อมาได้เกิดแนวคิดที่จะทำให้อุปกรณ์ที่มีในโลกนั้นควรที่จะสามารถสื่อสารกันตัวเองด้วย จึงเริ่มมีการพัฒนาตัว Sensor ในการสื่อสารถึงกันจำนวนมาก และเป็นที่มาของคำว่า Things ที่แทนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กลุ่มดังกล่าว การสื่อสารของ IoT นี้เอง เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปริมาณข้อมูลที่จะถูกส่งผ่านระบบอินเทอร์เน็ตจำนวนมากและกลายเป็น Big Data

เทคโนโลยีที่ทำให้ IoT เกิดขึ้นในปัจจุบัน แบ่งออกได้ดังนี้

- เทคโนโลยีที่ช่วยให้สามารถรับรู้และให้ข้อมูล เช่น Sensors เพื่อส่งค่าไปยังอุปกรณ์ในระบบให้ทำงานหรือสั่งงานอื่นๆ ต่อไป
- เทคโนโลยีที่ช่วยให้สามารถสื่อสารร่วมกัน เช่น ระบบสมองกลฝังตัว รวมถึงการสื่อสารแบบไร้สายที่ใช้พลังงานต่ำ

- ระบบเครือข่ายที่เริ่มสามารถส่งข้อมูลได้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น ส่งได้ทีละมากๆ และสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นเช่น 3G, 4G หรือ 5G
- เทคโนโลยีที่ช่วยให้เกิดการประมวลผลข้อมูล เช่น การประมวลผลแบบคลาวด์ การวิเคราะห์ที่ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) หรือโปรแกรมการทำ Data mining
- เทคโนโลยีที่ช่วยในการระบุตัวตนของอุปกรณ์ปัจจุบันเราใช้ IP Address version 6 (IPv6) ที่สามารถรองรับระบบตัวเลขจำนวนมากใช้ในการกำหนดเลขไอพีของอุปกรณ์ ซึ่งนับว่าเป็นส่วนสำคัญอีกเรื่องของ IoT เนื่องจากอุปกรณ์ทุกตัวต้องมีหมายเลขระบุ เพื่อให้สามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างถูกต้องเหมือนเป็นรหัสของตนเอง หรือเป็นบ้านเลขที่สำหรับติดต่อ

ทิศทางของเทคโนโลยีในอนาคตข้างหน้า โลกของเราจะกลายเป็น IoT ที่มากยิ่งขึ้น ทุกอย่างจะต้องสามารถออนไลน์กัน ได้หมด และเครื่องมือต่างๆ จะสื่อสารกันเองมากขึ้น ดังนั้น เราอาจจะได้เห็น ไมโครเวฟที่สื่อสารข้อมูลกับตู้เย็นและสั่งให้ร้านค้า นำอาหารที่จะใช้มาเติม เครื่องซักผ้าสั่งน้ำไหลและปรับอุณหภูมิ พร้อมแจ้งไปที่โทรศัพท์มือถือ หรือทีวีที่เราดูเพื่อรายงานผลการซักผ้าว่าถึงขั้นตอนไหนหรือซักเสร็จแล้ว หรือนาฬิกาข้อมือรายงานสภาพบุคคลและอาจจะแจ้งเหตุฉุกเฉินไปยังโรงพยาบาลเพื่อขอให้ส่งรถพยาบาลฉุกเฉินมารับในกรณีเจ็บป่วยฉับพลัน เหล่านี้คืออนาคตของ IoT ที่สิ่งของต่างๆ กำลังจะสื่อสารกันได้

อย่างไรก็ตาม IoT ก็มีความเสี่ยงในความปลอดภัยในระบบ ดังนั้น จึงต้องมีการพัฒนาความรู้เพื่อเข้าสู่ยุค IoT และเตรียมการหามาตรการและเทคนิคในการรักษาความปลอดภัยควบคู่ไปด้วย

อนาคตผู้บริหารจะเริ่มปรับพฤติกรรมเข้าสู่รูปแบบการสื่อสารเชิงตอบโต้ (Inter Active) ผ่านเครือข่ายมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหาร (CEO) ในอนาคต จึงต้องพัฒนาบทบาทของตนเองให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มการเป็นผู้บริหารสารสนเทศ (CIO) ที่มุ่งเน้นการบริหารข้อมูล (Information) และการบริหารนวัตกรรม (Innovation) ให้เกิดขึ้นตลอด ในส่วนขององค์กรไม่เพียงจะต้องดูแลโครงสร้างพื้นฐานไอซีทีแล้ว ยังจะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับข้อมูลที่จะมีจำนวนมากขึ้นจากการส่งข้อมูลของอุปกรณ์ต่างๆ ที่ส่งมาจาก IoT ในอนาคตอีกด้วย

Logistics Showcase ครั้งที่ 1 ประจำปี 2559

เมื่อวันที่ 20 มกราคม ที่ผ่านมา สำนักโลจิสติกส์ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้จัดงาน Logistics Showcase ครั้งที่ 1 ประจำปี 2559 ในหัวข้อ “Smart Supply Chain for The Future” ณ โรงแรมเดอะทวินทาวเวอร์ กรุงเทพฯ โดยได้รับเกียรติจาก นายเดชา เกื้อกุล รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นประธานในการกล่าวเปิดงาน ภายในงานได้รับความสนใจเข้าร่วมจากผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก

อบรมหลักสูตรสร้างนักจัดการโลจิสติกส์

ผ่านไปแล้วสำหรับการอบรมหลักสูตรด้านโลจิสติกส์ ภายใต้โครงการสร้างนักจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนมืออาชีพระดับสากล ของสำนักโลจิสติกส์ โดยวิทยากรจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ใน Module 1 การจัดการซัพพลายเชนและโลจิสติกส์เชิงกลยุทธ์ (รุ่นที่ 1) เมื่อวันที่ 16, 23, และ 30 มกราคม ณ โรงแรมจัสมินซิตี กรุงเทพฯ

อบรมเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับระบบ RFID

เมื่อวันที่ 4-5 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา สำนักโลจิสติกส์ ได้จัดอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการโลจิสติกส์ด้วยเทคโนโลยี Application ระบบ RFID ณ โรงแรม จัสมินซิตี กรุงเทพฯ โดยมีนางดวงกมล สุริยฉัตร ผู้อำนวยการสำนักโลจิสติกส์ ให้เกียรติเป็นประธานในการกล่าวเปิดงาน ซึ่งงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานประกอบการที่มีแผนการประยุกต์ใช้ระบบ RFID และประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ ในปี 2559 มีความรู้ด้านเทคโนโลยี RFID ตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนสามารถประยุกต์ใช้ระบบ RFID ในการปรับกระบวนการต่างๆ ด้านโลจิสติกส์ได้

ศึกษาดูงานสถานประกอบการตัวอย่างที่ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น

เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ สำนักโลจิสติกส์ ได้จัดให้มีการศึกษาดูงานสถานประกอบการตัวอย่างที่ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น ในปี 2556 และ 2557 ได้แก่ บริษัท ศรีไทยซูเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ไตกิน อินดัสทรีส์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์การคัดเลือก และเตรียมความพร้อมแก่สถานประกอบการที่สนใจสมัครเข้ารับการศึกษาคัดเลือก รางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น ประเภทการจัดการโลจิสติกส์ ประจำปี 2559 โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมกว่า 40 ราย

